

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan jätelain (646/2011) 2 §:n 5 momentti sekä 109, 113 ja 114 §, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 5 momentti laissa 1068/2024,

muutetaan 6 §:n 1 momentin 29 kohta, 22 §:n 3 ja 4 momentti, 47 §:n 2 momentti, 48 §:n 1 momentin 4 kohta, 48 b §:n 5 momentti, 49 §:n 1 momentti, 51 §:n 1 momentti, 52 §:n 2 momentti, 53 §, 53 a §:n 1 momentti, 54 §:n 1 momentti, 56, 57 ja 61 §, 63 §:n 1 momentti, 63 a §:n 2 momentti, 64 §:n 1 momentti, 66 §, 66 a §:n 1 momentin 2 kohta, 66 b §:n 1 momentti, 101 §:n 2 momentti, 102 §:n 3 momentti, 103 §, 107 §:n 1 momentti, 108 §:n 1 momentti, 110 ja 111 §, 112 §:n 1 momentti, 115 §:n 2 momentti, 116, 117 a ja 117 b §, 119 §:n 1 momentti, 122 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 kohta sekä 3 momentti, 124 §:n 3 momentti, 126 §:n 1 momentin 1 kohta, 128 §:n 1 kohta, 131 §:n 1 momentti ja 2 momentin 1, 8 ja 9 kohta, 142 §:n 1 momentin 1 kohta, 145 §:n 1 momentti, 147 §:n 2 momentin 21, 22, 24 ja 25 kohta sekä liite,

sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1 momentin 29 kohta, 48 §:n 1 momentin 4 kohta, 53 a §:n 1 momentti ja 66 a §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1096/2022, 22 §:n 3 momentti ja 126 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 757/2018, 22 §:n 4 momentti, 64 §:n 1 momentti, 107 §:n 1 momentti, 122 §:n 3 momentti, 128 §:n 1 kohta ja 142 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 799/2025, 47 §:n 2 momentti, 54 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 63 a §:n 2 momentti, 66 §, 66 b §:n 1 momentti, 117 b §, 119 §:n 1 momentti, 122 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 kohta, 131 §:n 1 momentti ja 2 momentin 8 kohta sekä 147 §:n 2 momentin 21 ja 22 kohta laissa 714/2021, 48 b §:n 5 momentti, 51 §:n 1 momentti ja liite laissa 1402/2025, 53 ja 56 § osaksi laissa 410/2014, 61 § osaksi laissa 799/2025, 101 §:n 2 momentti laissa 494/2022, 102 §:n 3 momentti laissa 410/2014, 103 § osaksi laeissa 410/2014 ja 799/2025, 108 §:n 1 momentti laissa 626/2017, 117 a § laeissa 410/2014 ja 1518/2015, 124 §:n 3 momentti ja 145 §:n 1 momentti laissa 834/2017, 147 §:n 2 momentin 24 ja 25 kohta laissa 1120/2024, sekä

lisätään lakiin uusi 16 a §, 46 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 714/2021, uusi 3 momentti, 55 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1096/2022, uusi 2 momentti, 66 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 714/2021 ja 1096/2022, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, lakiin uusi 117 d § ja 147 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 714/2021 ja 1120/2024, uusi 21 a, 21 b ja 26 kohta sekä lakiin uusi liite 2 ja 3 seuraavasti:

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

29) *jätteen kansainvälisellä siirrolla* jätteiden siirroista sekä asetusten (EU) N:o 1257/2013 ja (EU) 2020/1056 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1157, jäljempänä *jätteen siirtoa*, tarkoitettua jätteen siirtoa Suomesta toiseen maahan, toisesta maasta Suomeen ja jätteen siirtoa Suomen kautta;

16 a §

Akkujen ja paristojen merkintöjä, ohjeita, turvallisuustietoja sekä asiakirjoja koskevat kielivaatimukset

Akuista ja paristoista ja jätteakuista ja -paristoista, direktiivin 2008/98/EY ja asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta sekä direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1542, jäljempänä *akkuasetus*, 38 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 7 kohdassa, 41 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ja 3 kohdassa ja 42 artiklan 2 kohdan c alakohdassa sekä 74 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ohjeiden, turvallisuustietojen ja asiakirjojen on toimitettava ainakin suomeksi ja ruotsiksi. Mainitun asetuksen 18 artiklan 2 kohdassa, 38 artiklan 10 kohdassa, 41 artiklan 8 kohdassa ja 42 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen tulee olla suomen tai ruotsin kielellä taikka muulla markkinavalvontaviranomaisen hyväksymällä kielellä.

22 §

Valtion viranomaiset

Suomen ympäristökeskus on jätteen siirtoa-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, joka vastaa yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa jätteen kansainvälisen siirron valvonnassa. Suomen ympäristökeskus toimii viranomaisena myös jätteen siirtoa-asetuksen mukaisessa jätteiden siirtojen valvontaryhmässä. Suomen ympäristökeskus on lisäksi elohopea-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen siltä osin kuin kyse ei ole mainitun asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua viranomaisesta.

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja edistää valtakunnallisena viranomaisena tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sekä akkuasetuksessa tarkoitettujen tuottajavastuuta koskevien tehtävien hoitamista.

46 §

Tuottajan vastuu jätteenhuollosta ja sen kustannuksista

Tuottajan vastuusta akkujen ja paristojen jätteenhuollon kustannuksista säädetään lisäksi akkuasetuksen 56 artiklan 4 ja 5 kohdassa.

47 §

Tuottajan ensisijainen oikeus järjestää jätteenhuolto

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muu toimija kuin tuottaja saa tarjota tuotteiden uudelleenkäyttöön tai sen valmisteluun liittyviä palveluita. Akkujen ja paristojen osalta muu toimija kuin tuottaja saa tarjota vain tuotteen uudelleenkäyttöön liittyviä palveluita.

48 §

Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee myyntitavasta riippumatta seuraavia tuotteita ja niitä ammattimaisesti markkinoille saattavia tai etäkaupalla suoraan käyttäjille myyviä tuottajia:

4) paristot ja akut, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, ajoneuvoihin tai muihin tuotteisiin sisältyvät paristot ja akut, joiden tuottaja on akkuasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 47 alakohdassa tai 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tuottaja;

48 b §

Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista

Liitteessä 1 tarkoitettujen kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien pakkausten tuottajan sekä kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien loppukäyttäjille tyhjinä myytävien juomamukien tuottajan on 46 §:n 1 momentissa säädetyn tuottajavastuun lisäksi korvattava kunnille kustannukset, jotka koituvat kyseisistä tuotteista aiheutuvan roskaantumisen:

- 1) ehkäisemiseksi järjestetystä jätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä;
- 2) siivoamisesta, roskien kuljetuksesta ja käsittelystä.

49 §

Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotto ja kuljetus

Tuottajan on järjestettävä käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanottopaikkoja siten, että tuotteen voi maksutta ja vaivattomasti luovuttaa näin järjestettyyn vastaanottoon. Tarvittavien vastaanottopaikkojen määrää alueittain määritettäessä otetaan huomioon niihin luovutettavien käytöstä poistettujen tuotteiden laji, laatu ja ennakoitu määrä sekä vastaanotosta ja kuljetuksesta aiheutuvat ympäristövaikutukset ja kustannukset. Määrä voi olla tuoteryhmittäin ja alueittain erilainen. Jäteakkujen ja -paristojen keräyksestä säädetään akkuasetuksen 59—61 artiklassa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vastaanottopaikkojen määrästä.

51 §

Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

Tuottajan on tiedotettava käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanottopaikkojen sijainnista ja aukioloajoista, niissä vastaanotettavista jätteistä sekä muista vastaanoton toimivuuden kannalta tarpeellisista asioista. Tuottajan on lisäksi tiedotettava ja neuvottava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistä ja uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua koskevista toimista, roskaantumisen vaikutuksista ja ehkäisemisestä sekä tarpeen mukaan käytössä olevista uudelleenkäytettävistä vaihtoehdoista tuotteelle. Tiedotus ja neuvonta voi olla erilaista eri tuoteryhmille. Tuottajan on tarvittaessa järjestettävä tiedottaminen ja neuvonta yhdessä kunnan ja muiden jätehuollon toimijoiden kanssa. Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus ei koske 48 §:n 1 momentin 10 ja 12 kohdassa tarkoitettua tuottajaa. Akku- ja paristojätteen syntymisen ehkäisyä ja jätehuoltoa koskevien tietojen antamisesta säädetään lisäksi akkuasetuksen 74 artiklassa.

52 §

Toimet uudelleenkäytön edistämiseksi

Tuottajan on uudelleenkäytön edistämiseksi mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että tuotteen haltijat ja käytöstä poistetun tuotteen jätahuoltoa järjestävät muut toimijat saavat tarvittavat tiedot tuotteen ja sen osien uudelleenkäyttömahdollisuuksista ja purkamisesta sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa. Akkujen ja paristojen toimintakuntoa ja odotettua käyttöikää koskevien tietojen antamisesta säädetään lisäksi akkuasetuksen 14 artiklassa ja akku- ja paristojätteen syntymisen ehkäisyä ja jätahuoltoa koskevien tietojen antamisesta 74 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

53 §

Poikkeukset eräiden tuotteiden tuottajan kustannusvastausta

Poiketen siitä, mitä 46 §:ssä säädetään, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottaja ei vastaa:

1) ennen 14 päivää elokuuta 2005 markkinoille saatettujen liitteessä 2 tarkoitettuihin laiteluokkiin kuuluvien muiden kuin kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden jätahuoltokustannuksista, ellei laitetta korvata uudella vastaavalla tai saman käyttötarkoituksen omaavalla laitteella;

2) ennen 13 päivää elokuuta 2012 markkinoille saatettujen aurinkosähköpaneelien jätahuoltokustannuksista; eikä

3) ennen 15 päivää elokuuta 2018 markkinoille saatettujen liitteessä 3 tarkoitettuihin laiteluokkiin kuuluvien sähkö- ja elektroniikkalaitteiden jätahuoltokustannuksista, edellyttäen, että mainitut laitteet eivät sisälly liitteessä 2 tarkoitettuihin laiteluokkiin.

Tuottajan on otettava vastaanottoaikoissaan vastaan kaikki 1 momentissa tarkoitettujen toimialaansa kuuluvat laitteet. Tällöin tuottaja saa periä käytöstä poistettavan laitteen viimeiseltä haltijalta kohtuullisen maksun jätahuollon järjestämisestä.

Tuottaja ja muun kuin kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteen haltija voivat sopia jätahuollon kustannusten jakamisesta toisin riippumatta laitteen markkinoille saattamisen ajankohdasta.

53 a §

Tuottajan omavalvonta

Tuottajan on valvottava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti tässä luvussa säädettyjen velvoitteiden toteutumista sekä kehitettävä tätä koskevan tiedon luotettavuutta (*omavalvonta*). Omavalvonnan tueksi on tarvittaessa teetettävä säännöllinen tarkastus riippumattomalla ja ammattitaitoisella henkilöllä. Tuottajan on laadittava omavalvonnasta kirjallinen suunnitelma, joka on liitettävä 101 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Akkuja ja paristoja koskevasta tuottajan omavalvonnasta säädetään lisäksi akkuasetuksen 58 artiklan 5 kohdassa.

54 §

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus

Tuottajan on pidettävä tuotetyypeittäin kirjaa markkinoille saattamiensa tuotteiden ja vastaanottamiensa käytöstä poistettujen tuotteiden sekä niistä syntyneiden jätteiden lajista, laadusta ja määrästä samoin kuin muista niihin rinnastettavista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeellisista seikoista. Kirjanpidossa on lisäksi eriteltävä tarvittaessa toimituskohteittain uudelleenkäyttöön, uudelleenkäytön valmisteluun, kierrätykseen, muuhun hyödyntämiseen ja loppukäsittelyyn toimitetut tuotteet ja jätteet. Kirjanpidossa on oltava vastaavat tiedot myös 48 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen ja 3 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osista sekä niistä syntyvistä jätteistä samoin kuin toiseen maahan viedyistä käytöstä poistetuista tuotteista ja jätteistä. Akkujen ja paristojen tuottajien kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta säädetään akkuasetuksen 75 artiklassa.

55 §

Tuottajan rekisteröitymisen varmistaminen

Akkujen ja paristojen jakelijoiden tässä pykälässä tarkoitetuista velvollisuuksista säädetään akkuasetuksen 42 artiklan 2 kohdassa ja verkkoalustan tarjoajien velvollisuuksista akkuasetuksen 62 artiklan 6 kohdassa. Akkuasetuksen 62 artiklan 6 kohdassa säädettyjen velvollisuuksien valvonnasta säädetään verkon välityspalvelujen valvonnasta annetussa laissa (18/2024).

56 §

Tuotteen jakelijan vastaanottovelvollisuus

Tuotteen jakelijan on myyntipisteessään otettava haltijalta maksutta vastaan seuraavat käytöstä poistetut tuotteet:

- 1) kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteet, joiden ulkomitoista mikään ei ylitä 25 senttimetriä, ilman vaatimusta uuden laitteen ostosta vastaanoton edellytyksenä;
- 2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitettut kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteet, joiden tilalle ostetaan uusi vastaava laite;
- 3) moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaat, jos ne lajiltaan ja määrältään vastaavat ostettavia uusia renkaita.

Jakelijan velvollisuudesta ottaa vastaan käytöstä poistetut akut ja paristot säädetään akkuasetuksen 62 artiklassa.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vastaanottovelvollisuutta ei kuitenkaan ole myyntipinta-alaltaan alle 1 000 neliömetrin päivittäistavarakaupassa eikä muussakaan kaupassa, jos sen myyntipinta-ala on alle 200 neliometriä. Tuotteen jakelija voi järjestää 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua vastaanoton myös myyntipisteen välittömässä läheisyydessä.

Tuotteen jakelijan on koottava käytöstä poistetut tuotteet kuljetuksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi eriksi. Jakelija saa luovuttaa käytöstä poistetut tuotteet vain tuottajan lukuun toimivalle kuljettajalle tai käsittelijälle. Tuotteen jakelija vastaa järjestämänsä vastaanoton kustannuksista. Akkujen ja paristojen jakelija vastaa järjestämänsä vastaanoton niistä kustannuksista, jotka eivät kuulu akkuasetuksen 59 artiklan 1 kohdan, 60 artiklan 4 kohdan ja 61 artiklan 3 kohdan mukaan tuottajan vastuulle.

57 §

Tuotteen jakelijan tiedottamisvelvollisuus

Tuotteen jakelijan on myyntipisteessään ja muussa markkinoinnissaan tiedotettava mahdollisuudesta luovuttaa käytöstä poistettu tuote jakelijan vastaanottoon ja vastattava tiedotuksen kustannuksista. Jakelijan velvollisuudesta antaa akku- ja paristojätteen syntymisen ehkäisyä ja jätahuoltoa koskevia tietoja säädetään akkuasetuksen 74 artiklan 4 kohdassa.

61 §

Eräiden tuotteiden tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä vaadittava vakuus

Sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan on asetettava Lupa- ja valvontaviraston eduksi vakuus, jolla katetaan tuottajan markkinoille saattamien kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotosta, kuljetuksesta, muusta jätahuollosta ja näihin liittyvästä tiedotuksesta sekä uudelleenkäytön edistämisestä aiheutuvat kustannukset. Jäljempänä 62 §:ssä tarkoitettuun tuottajayhteisöön kuuluvan tuottajan ei tarvitse asettaa erillistä vakuutta.

Akkujen ja paristojen tuottajan tai tuottajayhteisön on asetettava Lupa- ja valvontaviraston eduksi vakuus, jolla katetaan tuottajan tai tuottajayhteisöön liittyneiden tuottajien markkinoille saattamien akkujen ja paristojen vastaanotosta, kuljetuksesta, muusta jätahuollosta ja näihin liittyvästä tiedotuksesta sekä uudelleenkäytön edistämisestä aiheutuvat kustannukset.

Hyväksyttäviä vakuuksia ovat takaus, vakuutus ja pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Edellytyksenä on lisäksi, että Lupa- ja valvontavirasto saa vakuuden pyynnöstä käyttöönsä.

Vakuuden on oltava riittävä jätahuoltotoimien hoitamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annetut määräykset. Tuottajan asettaman vakuuden on katettava tuottajan vakuuden asettamista edeltäneenä vuonna markkinoille saataville asettamien tuotteiden jätahuollosta keskimäärin aiheutuva kustannus ja tuottajayhteisön asettaman vakuuden on katettava sen vastuulle kuuluvista jätahuoltotoimista kuuden kuukauden aikana aiheutuvat keskimääräiset kustannukset. Vakuuden määrän on oltava vähintään 10 000 euroa.

Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada vakuus käyttöönsä, jos tuottaja tai tuottajayhteisö on todettu maksukyvyttömäksi tai on kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt jätahuollon järjestämisen tai muiden tuottajavastuuta koskevien velvollisuuksien noudattamisen.

Ennen vakuuden realisointia valvontaviranomaisen on määrättävä 128 §:ssä säädetyn mukaisesti toiminnanharjoittaja täyttämään velvollisuutensa ja asetettava määräyksen tehosteeksi teettämisuhka. Vakuus voidaan käyttää teettämistoimien kustannusten kattamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto voi jakaa vakuuden perusteella saamansa määrän tuottajille ja tuottajayhteisöille niiden markkinaosuuksien mukaisessa suhteessa jätahuoltopalveluiden hankkimista varten tai hankkia jätahuoltopalvelut itse.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden määrän laskemisesta ja vakuuden käyttöön ottamisesta.

63 §

Tuottajayhteisön toiminta

Tuottajayhteisön on oltava voittoa tavoittelematon yhteisö, jonka tarkoituksena on hoitaa siihen liittyneiden tuottajien tuottajavastuuvelvoitteet. Tuottajayhteisössä velvoitteet on jaettava tuottajien kesken tasapuolisesti toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajan kirjanpitoa ja tiedonantoa koskevat velvoitteet on osoitettava kevennettyinä sellaiselle tuottajalle, joka saattaa

markkinoille vähäisiä määriä tuotteita, jos velvoitteet muutoin olisivat tuottajalle kohtuuttomat. Akkujen ja paristojen tuottajayhteisöjen toimintaa koskevista velvollisuuksista säädetään akkuasetuksen 57 artiklan 2—5 kohdassa.

63 a §

Tuottajien maksusuudet ja niiden mukauttaminen

Maksusuuksia määrittäessään tuottajayhteisön on mahdollisuuksien mukaan yksittäisten tuotteiden tai toisiaan vastaavien tuote- tai materiaalityyppien osalta otettava huomioon erityisesti niiden kestävyys, korjattavuus, uudelleenkäytettävyys, kierrätettävyys ja vaarallisten aineiden esiintyminen. Akkujen ja paristojen tuottajien maksusuuksien mukauttamisesta säädetään akkuasetuksen 56 artiklan 5 kohdassa ja 57 artiklan 2 kohdassa.

64 §

Tuottajarekisteriin hyväksytyin tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaaminen

Tuottajayhteisöllä on oltava riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirretyistä tuottajavastuovelvoitteista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämän osoittamiseksi tuottajayhteisön on esitettävä Lupa- ja valvontavirastolle selvitys riittävästä taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä. Selvitys ja suunnitelma on annettava vuosittain tai jos toiminta muuttuu olennaisesti, kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta. Akkujen ja paristojen tuottajayhteisön on sisällytettävä selvitykseen viimeksi päättyneen tilikauden vahvistettu tilinpäätös ja alkaneen tilikauden talousarvio.

66 §

Tuottajayhteisön palveluhankinta

Tuottajayhteisön on hankkiessaan tuotteiden uudelleenkäyttöön ja jätehuoltoon liittyviä palveluja otettava tasapuolisesti huomioon muut taloudelliset toimijat ja heidän toimintamahdollisuutensa kyseisillä markkinoilla siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen. Tuottajayhteisön on julkaistava yleisessä tietoverkossa tiedot palvelunhankinnoissa noudattamistaan yleisistä periaatteista ja menettelyistä. Akkujen ja paristojen tuottajayhteisöjen velvollisuuksista niiden hankkiessa tässä momentissa tarkoitettuja palveluita säädetään lisäksi akkuasetuksen 57 artiklan 6 ja 8 kohdassa.

66 a §

Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

Suomeen sijoittautuneen toimijan, joka myy etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen valtioon tuottajavastuun piiriin kuuluvia tuotteita, on vastattava tuottajavastuuelvoitteidensa täyttämistä kyseisessä valtiossa. Seuraavia 48 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tuotteita etäkaupalla suoraan käyttäjille toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon myyvän toimijan on

tuottajavastuuelvoitteidensa täyttämiseksi nimettävä kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautunut valtuutettu edustaja:

2) liitteessä 1 tarkoitetut kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat pakkaukset;

Akkujen ja paristojen tuottajan ja muun toimijan velvollisuudesta nimetä laajennetusta tuottajavastuusta huolehtiva valtuutettu edustaja säädetään akkuasetuksen 56 artiklan 3 kohdassa.

66 b §

Suomessa valtuutettuna edustajana toimiminen

Suomessa toimiva valtuutettu edustaja on nimettävä kirjallisella valtuutuksella. Valtuutetuksi edustajaksi nimetyn on muiden kuin suoraan etäkaupalla myytävien tuotteiden osalta tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja sen muuttamisesta tai peruuttamisesta tuottajille ja tuottajayhteisöille, jotka muutoin vastaisivat tuottajavastuuelvoitteista mainittujen tuotteiden osalta. Akkujen ja paristojen valtuutetun edustajan velvollisuuksista säädetään lisäksi akkuasetuksen 55 artiklan 7 ja 12 kohdassa.

101 §

Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Hakemuksessa on yksilöitävä hakija ja selostettava tämän harjoittama toiminta. Hakemuksessa on oltava sen käsittelemiseksi ja toiminnan asianmukaisuuden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotosta ja siitä tiedottamisesta, uudelleenkäytöstä, hyödyntämisestä ja muusta jätehuollosta. Kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden sekä akkujen ja paristojen tuottajan on lisäksi esitettävä selvitys 61 §:ssä säädetystä vakuudesta. Tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hakemuksessa on esitettävä tarvittavat tiedot sopimuksista, säännöistä ja muista asiakirjoista sen arvioimiseksi, täyttääkö toiminta tässä laissa säädetyt vaatimukset. Edellä 66 b §:ssä tarkoitetun valtuutetun edustajan on hakemuksessaan annettava lisäksi tiedot valtuutuksen antajasta ja tuottajista, jotka muutoin vastaisivat tuottajavastuuelvoitteista valtuutusta koskevien tuotteiden osalta. Akkujen ja paristojen tuottajan velvollisuudesta rekisteröityä tuottajarekisteriin säädetään akkuasetuksen 55 artiklan 2 kohdassa ja rekisteröintihakemuksen sisällöstä 3 kohdassa.

102 §

Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

Kotitalouden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden sekä akkujen ja paristojen tuottajan hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi 61 §:ssä säädetyn vakuuden asettaminen. Akkujen ja paristojen tuottajan hyväksymisen edellytyksistä säädetään lisäksi akkuasetuksen 58 artiklan 2 kohdassa.

Päätös tuottajarekisteriin hyväksymisestä

Lupa- ja valvontaviraston on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä päätös tuottajarekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta. Päätös tuottajayhteisön ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän hyväksymisestä tuottajarekisteriin määrätään asian laadun mukaan olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan. Tuottajan hyväksymistä koskeva päätös on voimassa toistaiseksi. Akkujen ja paristojen tuottajan hyväksymisestä tuottajarekisteriin säädetään lisäksi akkuasetuksen 55 artiklan 9 kohdassa.

Päätöksessä voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä 102 §:ssä säädettyjen hyväksymisen edellytysten täyttämiseksi ja muiden tässä laissa ja sen nojalla tai akkuasetuksessa säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi sekä toiminnan valvomiseksi. Määräyksillä voidaan myös asettaa uusille tuottajille, tuottajayhteisöille ja juomapakkausten palautusjärjestelmien ylläpitäjille toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen asteittain kiristyviä toiminnan aloitusvaihetta koskevia velvoitteita ja tavoitteita käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotolle, uudelleenkäytölle ja hyödyntämiselle sekä juomapakkausten palautusjärjestelmän toimivuudelle, kunnes valtioneuvoston asetuksella tai akkuasetuksella säädetty velvoitteet ja tavoitteet koskevat niitä täysimääräisesti. Tällaisia määräyksiä voidaan antaa vain, jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanottoa, kuljetusta ja käsittelyä koskevin asiaankuuluvien osapuolten kanssa tehdyin aiesopimuksin tai vastaavin asiakirjoin luotettavasti osoittaa, että toiminta saatetaan valtioneuvoston asetuksessa tai akkuasetuksessa edellytettyyn kuntoon päätöksessä asetettavassa määräajassa.

Päätöksessä voidaan antaa tarpeelliset määräykset 61 §:ssä tarkoitettusta vakuudesta ja sen asettamisesta. Päätöksessä voidaan määrätä, että tuottajan tai tuottajayhteisön on arvioitava vakuuden riittävyttä säännöllisesti ja annettava selvitys vakuuden riittävydestä Lupa- ja valvontavirastolle vuosittain tai toiminnan muuttuessa olennaisesti kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta. Lupa- ja valvontaviraston on tarvittaessa ryhdyttävä toimiin vakuuden määrän tarkistamiseksi. Vakuuden on oltava voimassa yhtäjaksoisesti tai määrävällein uusittuna siihen saakka, kunnes vähintään kuusi kuukautta on kulunut tuottajan tai tuottajayhteisön tuottajarekisteriin merkitsemisen päättymisestä. Jos vakuuden voimassaoloa jatketaan, se on tehtävä ennen vakuuden voimassaolon päättymistä. Vakuus on asetettava Lupa- ja valvontaviraston eduksi ennen kuin tuottaja tai tuottajayhteisö voidaan rekisteröidä tuottajarekisteriin.

Lupa- ja valvontaviraston on merkittävä hakemuksen ja päätöksen olennaiset tiedot tuottajarekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä päätöksen sisällöstä.

Tuottajarekisteriin hyväksymisen peruuttaminen ja raukeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa tuottajarekisteriin hyväksymisen, jos tuottaja, tuottajayhteisö tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä Lupa- ja valvontaviraston kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti laiminlyö tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai akkuasetuksen mukaisen tuottajavastuuseen perustuvan velvollisuuden järjestää käytöstä poistetun tuotteen vastaanotto, uudelleenkäyttö, hyödyntäminen ja muu jätehuolto tai jos jotakin muuta 102 §:ssä säädettyä hyväksymisen edellytystä ei viranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta saada täytettyä.

12 luku

Jätteen kansainväliset siirrot ja aluksen siirtäminen purettavaksi

108 §

Jätteen kansainvälinen siirto ja aluksen siirtäminen purettavaksi

Jätteen kansainvälisessä siirrossa, sen hyväksymisessä ja valvonnassa noudatetaan, mitä jätteesiirtoasetuksessa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetään.

110 §

Jätteen siirto loppukäsitteltäväksi Suomeen

Sen lisäksi, mitä 108 §:ssä säädetään, Suomeen saa siirtää jätteen loppukäsitteltäväksi vain, jos Suomessa syntyvän jätteen loppukäsittely ei tämän vuoksi esty tai viivästy.

111 §

Jätteen kansainvälisen siirron kieltäminen maksun laiminlyönnin johdosta

Suomen ympäristökeskus voi kieltää jätteen kansainvälisen siirron, jos ilmoituksen tekijä on jättänyt maksamatta Suomen ympäristökeskuksen aikaisemmasta jätteen siirrosta määräämän ilmoituksen käsittelyyn tai siirtoerien valvontaan liittyvän maksun.

112 §

Jätteesiirtoasetuksen vientikiellon soveltaminen eräissä tilanteissa

Suomen ympäristökeskus voi päättää, että:

1) jätteesiirtoasetuksen 39 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vientikielto ei poikkeustapauksessa koske tiettyä asetuksen liitteessä V tai jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 7 artiklan nojalla annetussa jäteluettelossa vaaralliseksi jätteeksi luokiteltua jätettä, jos ilmoituksen tekijä luotettavasti osoittaa, ettei jätteellä ole yhtään vaaraominaisuutta;

2) jäte voidaan poikkeustapauksessa luokitella vaaralliseksi jätteeksi ja sen vuoksi soveltaa jätteesiirtoasetuksen 39 artiklan 1 kohdan mukaista vientikieltoa, vaikka jätettä ei ole luokiteltu vaaralliseksi asetuksen liitteessä V tai tämän momentin 1 kohdassa tarkoitettussa jäteluettelossa tai se mainitaan mainitun liitteen osan 1 luettelossa B, jos kyseisellä jätteellä on jokin vaaraominaisuus.

115 §

Jätteen kansainvälisen siirron hyväksymistä tai ennakkohyväksyntää koskevan päätöksen muuttaminen ja peruuttaminen

Jätteen kansainvälisen siirron hyväksymistä koskeva päätös voidaan peruuttaa, jos jokin jätteesiirtoasetuksessa tai tässä laissa säädetty siirron edellytys ei enää täyty.

116 §

Jätteen kansainvälisen siirron vakuus

Jätteensiirtoasetuksen 7 artiklan mukaisesti vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Vakuuden on oltava voimassa toistaiseksi.

117 a §

Käytettyjä sähkö- ja elektroniikkalaitteita sekä akkuja ja paristoja koskevat erityissäännökset

Jos käytetty sähkö- ja elektroniikkalaite aiotaan siirtää toiseen maahan tuotteena eikä jätteenä, laitteen haltijan on osoitettava luokituksen oikeellisuus laitteen myyntiä tai omistusoikeuden siirtoa koskevalla laskulla tai sopimuksella, toimintakunnon testaustodistuksella, rahtikirjalla tai laitteen kuntoa tai laatua koskevalla muulla vastaavalla todisteella, selvityksellä tai asiakirjalla sekä esittämällä näyttö siitä, että laite on asianmukaisesti suojattu siirron aikaisilta vahingoilta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käytetyn sähkö- ja elektroniikkalaitteen luokittelumiseksi tuotteeksi tarpeellisista todisteista, testausmenetelmistä, testaustuloksista, selvityksistä ja muista tiedoista sekä laitteen vahingoilta suojaamiseksi tarpeellisista riittävästä toimista. Vaadittavat tiedot ja toimet voivat olla laitetyypeittäin, käyttäjäryhmittäin tai käyttökohteittain erilaisia.

Jos käytetyn sähkö- ja elektroniikkalaitteen luokittelusta tuotteeksi ei voida osoittaa I momentin mukaista näyttöä, laitetta on pidettävä jätteenä ja sen siirtoa toiseen maahan jätteensiirtoasetuksessa tarkoitettuna laittomana siirtona.

Tarpeellisen näytön osoittamisesta siitä, että käytetty sähkö- ja elektroniikkalaite ei ole jätettä, säädetään lisäksi jätteensiirtoasetuksen 61 artiklan 2—6 kohdassa.

Jäteakkujen ja -paristojen kansainvälisestä siirrosta säädetään akkuasetuksen 72 artiklassa ja kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelusta 73 artiklassa.

117 b §

Asianmukaisuuden osoittaminen ja akkreditointi siirrettäessä jätettä Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Sen, joka siirtää jätettä Euroopan talousalueen ulkopuoliseen maahan käsiteltäväksi, on voitava jätteensiirtoasetuksen mukaisesti osoittaa, että jätteen käsittely ja käsittelyn tuloksena syntyvän jäännösjätteen käsittely talousalueen ulkopuolella on mainitun asetuksen vaatimusten mukaista ja tapahtuu olosuhteissa, jotka vastaavat asiaa koskevassa Euroopan unionin ihmisten terveyden ja ympäristön suojelua koskevassa lainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia.

Jätteensiirtoasetuksen 46 artiklassa tarkoitettusta akkreditoinnista vastaa Suomessa FINAS-akkreditointipalvelu.

117 d §

Kansainvälistä jättesiirtoa koskevien tietojen toimittaminen

Jätteiden kansainvälisiä siirtoja tekevän toimijan on toimittaessaan jätteesiirtoasetuksen 27 artiklan 1 kohdan mukaisia tietoja mainitun artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun EU:n keskusjärjestelmään käytettävä Suomen ympäristökeskuksen tämän lain 142 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ylläpitämää rekisteriä jätteen kansainvälisistä siirroista.

119 §

Kirjanpitoon sisällytettävät tiedot ja niiden käsittely

Edellä 118 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kirjanpitoon on sisällytettävä myös tiedot mainitun momentin 1 kohdassa tarkoitettussa toiminnassa syntyneen jätteen määrästä suhteessa liikevaihdolla, työntekijöiden määrällä tai muulla vastaavalla tavalla ilmaistuun toiminnan laajuuteen (*ominaisjättemäärä*). Mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettun toiminnan kirjanpitoon on sisällytettävä tiedot jätteen valmistelussa uudelleenkäyttöön, kierrätyksessä tai muussa hyödyntämisessä syntyvien tuotteiden ja materiaalien määrästä ja käyttötarkoituksesta tuote- ja materiaalityypittain eriteltyinä. Akkuja ja paristoja koskevista tiedoista ja niiden käsittelystä säädetään lisäksi akkuasetuksen 65 artiklan 2 kohdassa, 75 artiklassa ja 76 artiklan 1 ja 2 kohdassa.

122 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella, ympäristöministeriöllä ja Suomen ympäristökeskuksella sekä tämän määräämällä virkamiehellä ja viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä elohopea-asetuksen ja jätteesiirtoasetuksen ja niiden nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

3) välttämättömät tiedot ja asiakirjat toiselta tässä pykälässä tarkoitettulta viranomaiselta, virkamieheltä tai viranhaltijalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä;

Lupa- ja valvontavirastolla tai sen määräämällä virkamiehellä on oikeus pyynnöstä saada tuottajayhteisöltä, tuottajalta, jakelijalta ja muulta 48 §:ssä tarkoitettun käytöstä poistetun tuotteen jätehuoltoa harjoittavalta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä akkuasetuksen noudattamisen valvontaa ja täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot markkinoille saatettujen ja käytöstä poistettujen tuotteiden määrästä, keräyksestä tai viennistä taikka uudelleenkäytöstä, valmistelusta uudelleenkäyttöön, kierrätyksestä, hyödyntämisestä tai muusta jätehuollosta sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

124 §

Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Edellä 2 momentissa tarkoitetuissa suunnitelmissa on esitettävä tarkastusten tavoitteet ja painopisteet, suunnitelman kattama maantieteellinen alue, suunnitellut tarkastukset ja niiden tiheys, tarkastuksiin osallistuvat viranomaiset ja niiden yhteistyötä koskevat järjestelyt sekä

muut tarkastusten asianmukaiseksi toteuttamiseksi tarpeelliset seikat. Suunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi ja se on saatettava tarpeen mukaan ajan tasalle. Tarkastuksia ja muuta valvontaa koskevien suunnitelmien sisällöstä ja tarkastusten toteuttamisesta säädetään lisäksi jätteensiirtoasetuksen 60—62 artiklassa.

126 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Valvontaviranomainen voi:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteensiirtoasetusta, elohopea-asetusta taikka akkuasetusta tai niiden nojalla annettuja säännöksiä, jatkamasta tai toistamasta säännösten tai määräysten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

128 §

Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Jos 6 luvussa tarkoitettu tuottaja tai tuottajayhteisö taikka 68 §:ssä tarkoitettu juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjä ei ole järjestänyt 46 §:n 1 momentissa säädettyyn tuottajavastuuseen perustuvaa uudelleenkäyttöä, kierrätystä, muuta hyödyntämistä tai muuta jätehuoltoa tai jos se ei ole noudattanut 48 e §:ssä tarkoitetun päätöksen mukaista korvausten maksuvelvollisuutta tai 48 f §:ssä säädettyä velvollisuutta tehdä koostumus selvitys tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisesti, Lupa- ja valvontavirasto voi sen lisäksi, mitä 126 §:ssä säädetään:

1) velvoittaa tuottajan, tuottajayhteisön tai juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän saattamaan toimintansa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten tai akkuasetuksen mukaiseksi sekä osoittamaan muutokset tehdyiksi;

131 §

Laiminlyöntimaksu

Edellä 6 luvussa tarkoitettu tuottaja on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos tämä laiminlyö 62 §:ssä tarkoitetun velvollisuuden liittyä tuottajayhteisöön, 101 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi tai akkuasetuksen 55 artiklan 2 kohdassa säädetyn velvollisuuden rekisteröityä tuottajarekisteriin. Tuottajayhteisö on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos se laiminlyö 101 §:ssä säädetyn velvollisuuden tehdä hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi.

Laiminlyöntimaksua on velvollinen maksamaan myös:

1) tuottaja tai tuottajayhteisö, joka laiminlyö 54 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää kirjaa ja toimittaa tiivistelmä kirjanpitoa koskevista tiedoista tai akkuasetuksen 75 artiklan 1 tai 2 kohdassa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa tietoja toimivaltaiselle viranomaiselle;

8) se, joka laiminlyö jätteensiirtoasetuksen:

a) 17 artiklassa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa kuljetuksen suorittajaa koskevasta muutoksesta;

b) 18 artiklassa säädetyn asiakirjan laatimis- tai allekirjoitusvelvollisuuden;

- c) 16 tai 18 artiklassa säädetyn siirron sähköistä ennakkoilmoitusta koskevan velvollisuuden;
- d) 16 tai 18 artiklassa säädetyn velvollisuuden täyttää siirtoasiakirja tai asettaa siirtoasiakirja ja tarvittaessa ilmoitusasiakirja saataville kuljetuksen aikana;
- e) 15, 16 tai 18 artiklassa säädetyn velvollisuuden vahvistaa jätteen vastaanotto tai toimittaa todistus jätteen hyödyntämisen tai loppukäsittelyn saattamisesta päätökseen;
- f) 16 tai 18 artiklassa säädetyn velvollisuuden asettaa siirtoon liittyvä tieto, asiakirja tai todistus sähköisesti saataville; tai
- g) 17 artiklassa tarkoitettujen tietojen toimittamisen sähköisesti;
- 9) jätteen siirtoa koskevan ilmoituksen tekijä, joka laiminlyö jätteesiirtoasetuksen 7 artiklan mukaisen vakuuden asettamisen ennen jätteen siirtoa.

142 §

Jätehuollon rekisterit ja tuottajarekisteri

Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin rekisterinpitäjinä toimivat Suomen ympäristökeskus ja Lupa- ja valvontavirasto seuraavasti:

- 1) Suomen ympäristökeskus pitää rekisteriä jätteesiirtoasetuksen 27 artiklan mukaisista tiedoista ja asiakirjoista ja 117 c §:ssä tarkoitetuista kirjanpitolietoista;

145 §

Kustannusten ja maksujen periminen

Kunnan jätemaksu, 144 §:n 1 ja 2 momentissa säädetty maksu sekä 123 §:n 4 momentissa ja jätteesiirtoasetuksen 30 artiklassa tarkoitetut kustannukset ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

147 §

Rangaistussäännökset

Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta

21) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen alueen kautta jätettä 110 §:n tai tämän lain nojalla annetun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen taikka jätteesiirtoasetuksen 4 artiklan 1 tai 3 kohdassa säädetyn kiellon vastaisesti, 19 artiklassa säädetyn jätteen sekoittamiskiellon, 37, 39, 40, 48 tai 49 artiklassa säädetyn vientikiellon tai 45 artiklan nojalla säädetyn vientikiellon vastaisesti taikka 50 tai 52 artiklassa säädetyn tuontikiellon vastaisesti,

21 a) siirtää jätettä ilman jätteesiirtoasetuksen 9 artiklassa tarkoitettua hyväksyntää tai tavalla, joka ei ole 16 tai 18 artiklassa tarkoitetun ilmoitus- tai siirtoasiakirjaan sisältyvien tai siinä annettavien tietojen mukainen taikka toimii siirron järjestäjänä ilman 18 artiklassa tarkoitettua lupaa,

21 b) vie jätettä laitokseen ilman, että teettää sille jätteesiirtoasetuksen 46 artiklassa tarkoitetun tarkastuksen tai varmistaa laitokselle tehdyn tarkastuksen mainitussa artiklassa säädetyllä tavalla,

22) laiminlyö jätteensiirtoasetuksen 5 artiklassa säädetyn ilmoituksen tekemisen, 17 artiklassa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle hyväksyttyä siirrettävän jätteen määrää tai reititystä tai siirron aikataulua koskevista muutoksista, 20 artiklassa säädetyn asiakirjojen tai tietojen säilyttämisvelvollisuuden tai 59 artiklassa säädetyn ympäristönsuojelua koskevien toimenpiteiden toteuttamisen, lukuun ottamatta kuitenkin tämän lain 131 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohdassa tarkoitettuja laiminlyöntejä,

24) rikkoo aluskierrätysasetuksen 7 artiklassa tai tämän lain 108 b §:ssä säädettyä velvoitetta laatia alukselle aluskierrätysuunnitelma,

25) rikkoo 108 c §:ssä säädettyä velvoitetta ilmoittaa aluskierrätyksen loppuunsaattamisesta viranomaiselle taikka

26) rikkoo akkuasetuksen

a) 5 artiklassa säädettyä kieltoa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön akkuja tai paristoja, jotka ovat mainitun artiklan 1 kohdassa säädettyjen kestävyys-, turvallisuus, merkintä- ja tietovaatimusten tai 6 artiklan 1 kohdassa säädetyn aineita koskevan rajoituksen vastaisia,

b) 38 artiklan 1—3 kohdassa säädettyä valmistajan velvollisuutta varmistaa, että akku tai paristo on suunniteltu, valmistettu ja merkitty mainitussa asetuksessa säädettyjä vaatimuksia noudattaen ja sisältää siinä edellytetyt asiakirjat ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on suoritettu,

c) 38 artiklan 9 kohdassa säädettyä velvollisuutta ryhtyä korjaaviin toimiin vaatimustenvastaisuustilanteessa,

d) 41 artiklan 1 tai 2 kohdassa säädettyä maahantuojaan velvollisuutta varmistaa, että markkinoille saatetaan ainoastaan mainitussa asetuksessa säädetyt vaatimukset täyttäviä akkuja tai paristoja, joissa on asetuksessa edellytetyt asiakirjat ja merkinnät ja joiden vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on suoritettu,

e) 41 artiklan 6 kohdassa säädettyä velvollisuutta ryhtyä korjaaviin toimiin vaatimustenvastaisuustilanteessa,

f) 42 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädettyä jakelijan velvollisuutta varmistaa, että ennen akun tai pariston asettamista saataville markkinoille siinä on mainitussa asetuksessa edellytetyt merkinnät,

g) 42 artiklan 3 kohdassa säädettyä velvollisuutta ilmoittaa riskin aiheuttavasta akusta tai paristosta valmistajalle tai maahantuojuille ja markkinavalvontaviranomaiselle tai

h) 42 artiklan 5 kohdassa säädettyä velvollisuutta ryhtyä korjaaviin toimiin vaatimustenvastaisuustilanteessa,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *jätelain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2026. Sen 6 §:n 1 momentin 29 kohta, 22 §:n 4 momentti, 108 §:n 1 momentti, 110 ja 111 §, 112 §:n 1 momentti, 115 §:n 2 momentti, 116 §, 117 a §:n 3 momentti, 117 b ja 117 d §, 124 §:n 2 momentti, 131 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta, 142 §:n 1 momentin 1 kohta, 145 §:n 1 momentti sekä 147 §:n 2 momentin 21, 21 a, 21 b ja 22 kohta tulevat kuitenkin voimaan 21 päivänä toukokuuta 2026.

Jätteen siirtoon, jonka Suomen ympäristökeskus on hyväksynyt tai josta sille on toimitettu ilmoitus ennen tämän lain voimaantuloa ja josta vastaanottamaan toimivaltainen viranomainen on antanut vastaanottovahvistuksen, sekä laittomaan jätesiiirtoon, joka on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 20.3.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala

Liite 1

Kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvat pakkaukset

Seuraavat pakkaukset ovat 48 b §:n 5 momentissa tarkoitettuja kertakäyttöisiä muovituotteita:

- 1) elintarvikepakkaukset eli astiat, kuten kannelliset ja kannettomat rasiat, joissa säilytetään elintarvikkeita, jotka:
 - a) on tarkoitettu syötäväksi välittömästi joko paikalla tai mukaan otettuina;
 - b) syödään tavallisesti astiasta; ja
 - c) ovat valmiita syötäväksi ilman kypsentämistä, keittämistä tai lämmittämistä taikka muuta lisävalmistamista;
- 2) joustavasta materiaalista valmistetut pakkaukset ja kääreet, joiden sisältämä ruoka on tarkoitettu nautittavaksi välittömästi pakkauksesta tai kääreestä ilman lisävalmistamista;
- 3) tilavuudeltaan enintään kolmen litran juomapakkaukset eli astiat, joita käytetään nesteitä varten, kuten juomapullot ja niiden korkit ja kannet, sekä yhdistelmäateriaalipakkaukset korkkeineen ja kansineen, paitsi lasiset tai metalliset juomapakkaukset, joissa on muovikorkit tai -kannet;
- 4) muut kuin loppukäyttäjille tyhjinä myytävät juomamukit, niiden korkit ja kannet mukaan luettuina;
- 5) kevyet muoviset kantokassit.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettuina elintarvikepakkausina ei pidetä lautasia, 3 kohdassa tarkoitettuja juomapakkauksia eikä 2 kohdassa tarkoitettuja joustavasta materiaalista valmistettuja pakkauksia ja kääreitä.

Liite 2

Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden luokat 14.8.2018 saakka (53 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta)

Kussakin jäljempänä luetellussa laiteluokassa on ohjeellinen luettelo luokkaan kuuluvista sähkö- ja elektroniikkalaitteista.

1. Suuret kodinkoneet

Suuret kylmälaitteet

Jääkaapit

Pakastimet

Muut suuret koneet, joita käytetään elintarvikkeiden jäähdyttämiseen, säilyttämiseen ja varastointiin

Pesukoneet

Vaatteiden kuivauslaitteet

Astianpesukoneet

Ruoanlaittoon käytettävät laitteet

Sähköliedet

Sähköllä toimivat keittolevyt

Mikroaaltouunit

Muut suuret koneet, joita käytetään ruoan valmistukseen ja muuhun elintarvikkeiden käsittelyyn

Sähköiset lämmityslaitteet

Sähköiset lämpöpatterit

Muut suuret laitteet, joita käytetään huoneiden, vuoteiden ja istuinten lämmittämiseen

Sähkötuulettimet

Ilmastointilaitteet

Muut tuuletus-, poistotuuletus- ja ilmanvaihtolaitteet

2. Pienet kodinkoneet

Pölynimurit

Mattoharjat

Muut siivouskoneet

Ompelu-, neulonta- ja kutomakoneet sekä muut koneet tekstiilien käsittelyä varten

Silitysraudat ja muut koneet tekstiilien silitystä, mankelointia ja muuta huoltoa varten

Leivänpaahdit

Pöytägrillit

Kahvimyllyt, kahvinkeitin ja laitteet purkkien tai pakkausten avaamista tai sulkemista varten

Sähköveitset

Hiustenleikkukoneet, hiustenkuivaimet, sähköhammasharjat, parranajokoneet, sähköhierojat ja muut vartalonhoitovälineet

Kellot ja aikaa mittaavat, osoittavat ja tallentavat laitteet

Vaa'at

3. Tieto- ja teletekniset laitteet

Keskitetty tietojenkäsittely:

Keskustietokoneet

Minitietokoneet

Tulostimet

Henkilökohtainen tietojenkäsittely:

Henkilökohtaiset tietokoneet (keskusyksikkö, hiiri, näyttö ja näppäimistö mukaan luettuina)

Kannettavat tietokoneet (keskusyksikkö, hiiri, näyttö ja näppäimistö mukaan luettuina)

Sylimikrot

Kämmenmikrot

Kirjoittimet

Kopiokoneet

Sähkö- ja elektroniset kirjoituskoneet

Tasku- ja pöytälaskimet

Muut tuotteet ja laitteet tietojen sähköistä keräämistä, tallentamista, käsittelyä, esittelyä tai välittämistä varten

Päätelaitteet ja -järjestelmät

Telekopiolaitteet

Teleksit

Puhelimet

Maksulliset puhelimet

Johdottomat puhelimet

Matkapuhelimet

Puhelinvastaajat

Muut tuotteet tai laitteet äänen, kuvan tai muun tiedon välittämiseksi telelaitteiden avulla

4. Kuluttajaelektroniikka ja aurinkosähköpaneelit

Radiot

Televisiot

Videokamerat

Videonauhurit

Hifinauhurit

Äänentoistolaitteet

Soittimet

Muut tuotteet tai laitteet äänen tai kuvan tallentamista ja toistamista varten, mukaan lukien äänen ja kuvan levittämiseen tarkoitettut signaalit ja muut tekniikat kuin televiestintä

Aurinkosähköpaneelit

5. Valaistuslaitteet

Loisteputkivalaisimet, lukuun ottamatta kotitalouksien valaisimia

Loisteputket

Pienloistelamput

Korkeatehoiset purkauslamput, mukaan luettuina painenatriumlamput ja metallihalidilamput

Matalapaineiset natriumlamput

Muut valaistuslaitteet tai laitteet valaistuksen suuntaamista ja säätämistä varten lukuun ottamatta hehkulamppuja

6. Sähkö- ja elektroniikkatyökalut, lukuun ottamatta suuria kiinteitä teollisuuden työkoneita

Porat

Sahat

Ompelukoneet

Laitteet, joilla sorvataan, jyrsitään, hiotaan, sahataan, leikataan, porataan, rei'itetään, lävistetään, taitetaan, taivutetaan tai vastaavanlaisesti työstetään puuta, metallia ja muita aineita

Niittaus-, naulaus- tai ruuvauskoneet tai niittien, naulojen ja ruuvien poistamiseen käytettävät tai muut vastaavat koneet

Hitsaus-, juotto- tai vastaavat laitteet

Nestemäisten tai kaasumaisten aineiden ruiskutus-, levitys- ja dispergointilaitteet sekä muut käsittelylaitteet
Ruohonleikkurit ja muut puutarhatyökalut

7. Lelut, vapaa-ajan välineet ja urheiluvälineet
Sähköjunat tai kilpa-autoradat
Videopelien kädessä pidettävät ohjauspäätteet
Videopelit
Tietokoneet pyöräilyä, sukellusta, juoksua, soutua jne. varten
Sähkö- tai elektroniikkakomponentteja sisältävät urheiluvälineet
Kolikkoautomaatit

8. Terveystieteiden laitteet, lukuun ottamatta kaikkia siirteitä ja infektoituvia tuotteita
Sädehoitolaitteet
Kardiologiset laitteet
Dialyysilaitteet
Hengityskoneet
Isotooppilääketieteen laitteet
In vitro -diagnostiikassa käytettävät laboratoriolaitteet
Analysaattorit
Pakastimet
Hedelmöitystestit
Muut laitteet sairauden, vamman tai invaliditeetin havaitsemiseksi, estämiseksi, seuraamiseksi, hoitamiseksi ja lievittämiseksi

9. Tarkkailu- ja valvontalaitteet
Paloilmaisimet
Lämmityksen säätölaitteet
Termostaatit
Kotitalouksissa tai laboratorioissa käytettävät mittaus-, punnitus- ja säätölaitteet
Muut teollisuuslaitoksissa (esimerkiksi ohjauspaneelissa) käytetyt tarkkailu- ja valvontalaitteet

10. Automaatit
Lämminjuoma-automaatit
Kuumien ja kylmien juomien pullo- ja tölkkiautomaatit
Kiinteiden tuotteiden automaatit
Raha-automaatit
Erilaiset tuoteautomaatit

Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden luokat 15.8.2018 alkaen (53 §:n 1 momentin 3 kohta)

Kussakin jäljempänä luetellussa laiteluokassa on esimerkkiluettelo luokkaan kuuluvista sähkö- ja elektroniikkalaitteista.

1. Lämmitys- ja jäähdytyslaitteet

Jääkaapit, pakastimet, kylmäautomaatit, ilmastointilaitteet, kuivauslaitteet, lämpöpumput, öljylämmittimet ja muut lämpötilan muuttamiseen käytettävät laitteet, joissa käytetään muuta nestettä kuin vettä lämpötilan muuttamiseksi.

2. Näyttöpäätteet, monitorit ja laitteet, joiden näyttöpäätteet ovat pinta-alaltaan suurempia kuin 100 cm²

Näyttöpäätteet, televisiot, LCD-valokuvakehykset, monitorit, kannettavat tietokoneet ja sylimikrot.

3. Lamput

Loisteputket, pienloistelamput, loistelamput, korkeatehoiset purkauslamput, mukaan luettuina painenatriumlamput ja metallihalidilamput, matalapaineiset natriumlamput, LED-lamput.

4. Suuret laitteet (joltain ulkomitaltaan yli 50 cm), kuten kodinkoneet, tieto- ja teletekniset laitteet, kuluttajaelektronikka, valaisimet, äänen- tai kuvantoistolaitteet, soittimet, sähkö- ja elektroniikkatyökalut, lelut, vapaa-ajan- ja urheiluvälineet, terveydenhuollon laitteet, tarkkailu- ja valvontalaitteet, automaattit ja sähkövirtaa tuottavat laitteet; luokkiin 1—3 sisältyvät laitteet eivät kuulu tähän luokkaan

Pesukoneet, vaatteiden kuivauslaitteet, astianpesukoneet, ruoanlaittoon käytettävät laitteet, sähköliedet, sähkökuumennuslevyt, valaisimet, äänen- tai kuvantoistolaitteet, musiikkilaitteet (lukuun ottamatta kirkkoihin asennettuja pilliurkuja), neulonta- ja kutomakoneet, suuret keskustietokoneet, suuret tulostimet, kopiokoneet, suuret kolikkoautomaatit, suuret terveydenhuollon laitteet, suuret tarkkailu- ja valvontalaitteet, suuret tuote- ja raha-automaatit, aurinkosähköpaneelit.

5. Pienet laitteet (ei yhdeltäkään ulkomitaltaan yli 50 cm), kuten kodinkoneet, kuluttajaelektronikka, valaisimet, äänen- tai kuvantoistolaitteet, soittimet, sähkö- ja elektroniikkatyökalut, lelut, vapaa-ajan- ja urheiluvälineet, terveydenhuollon laitteet, tarkkailu- ja valvontalaitteet, automaattit ja sähkövirtaa tuottavat laitteet; luokkiin 1—3 ja 6 sisältyvät laitteet eivät kuulu tähän luokkaan

Pölynimurit, mattoharjat, ompelukoneet, valaisimet, mikroaaltouunit, tuulettimet, silitysraudat, leivänpaahtimet, sähköveitset, sähkökattilat, kellot, parranajokoneet, vaa'at, hiusten- ja vartalonhoitovälineet, taskulaskimet, radiot, videokamerat, videonauhurit, hifilaitteet, soittimet, äänen- tai kuvantoistolaitteet, sähkö- ja elektroniikkalelut, urheiluvälineet, tietokoneet pyöräilyä, sukellusta, juoksua, soutuja jne. varten, savunilmaisimet, lämmityksen säätölaitteet, termostaatit, pienet sähkö- ja elektroniikkatyökalut, pienet terveydenhuollon laitteet, pienet tarkkailu- ja valvontalaitteet, pienet tuoteautomaatit, aurinkosähköpaneelilla varustetut pienet laitteet.

6. Pienet tieto- ja teletekniset laitteet (ei yhdeltäkään ulkomitaltaan yli 50 cm)

Matkapuhelimet, GPS-laitteet, taskulaskimet, reitittimet, henkilökohtaiset tietokoneet, tulostimet, puhelimet.